

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P8_TA(2016)0071

Vuosikertomus 2014 EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta – petostentorjunta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. maaliskuuta 2016 vuosikertomuksesta 2014 EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta – petostentorjunta (2015/2128(INI))

(2018/C 050/01)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 325 artiklan 5 kohdan,
- ottaa huomioon päätöslauselmansa aikaisemmista komission ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) vuosikertomuksista,
- ottaa huomioon 31. heinäkuuta 2015 annetun komission kertomuksen ”Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaaminen – Petostentorjunta – Vuosikertomus 2014” (COM(2015)0386) sekä siihen liittyvät komission yksiköiden valmisteluasiakirjat (SWD(2015)0151, SWD(2015)0152, SWD(2015)0153, SWD(2015)0154, SWD(2015)0155 ja SWD(2015)0156),
- ottaa huomioon OLAFin vuosikertomuksen 2014,
- ottaa huomioon OLAFin valvontakomitean toimintakertomuksen vuodelta 2014,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2014 ja toimielinten vastaukset,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 annetun komission tiedonannon ”EU:n talousarvion suojaaminen vuoden 2014 loppuun saakka” (COM(2015)0503),
- ottaa huomioon 16. syyskuuta 2015 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon korruption torjunnasta EU:ssa: yritysten ja kansalaisyhteiskunnan huolenaiheisiin vastaaminen (CCMI/132),
- ottaa huomioon 3. helmikuuta 2014 annetun komission kertomuksen ”EU:n korruptiontorjuntakertomus” (COM(2014)0038),
- ottaa huomioon 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 250/2014 ohjelman perustamisesta Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisen alalla toteutettavien toimien tukemiseksi (Herkules III -ohjelma) ja päätöksen N:o 804/2004/EY kumoamisesta ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 84, 20.3.2014, s. 6.

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

- ottaa huomioon 17. heinäkuuta 2013 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta (COM(2013)0534),
 - ottaa huomioon 11. syyskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 11. heinäkuuta 2012 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (COM(2012)0363),
 - ottaa huomioon 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon 15. syyskuuta 2011 antamansa päätöslauselman EU:n toimista korruption torjumiseksi ⁽³⁾, 18. toukokuuta 2010 vahvistamansa kannanoton Euroopan unionin korruption vastaisiin pyrkimyksiin ⁽⁴⁾ ja 6. kesäkuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Korruption torjuminen EU:ssa” (COM(2011)0308),
 - ottaa huomioon 18. joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta ⁽⁵⁾,
 - ottaa huomioon komission teettämän alv-vajetta koskevan kertomuksen vuodelta 2015,
 - ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen EU:n koheesiovarojen käytössä todetuista julkisia hankintoja koskevista ongelmista,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen antaman tuomion asiassa C-105/14 – Taricco ja muut,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön ja kansainvälisen kaupan valiokunnan, aluekehitysvaliokunnan, kansalaisvapauksien ja oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnot (A8-0026/2016),
- A. ottaa huomioon, että noin 80 prosenttia EU:n talousarvion toteutuksesta kuuluu jäsenvaltioiden ja komission jaetun vastuun piiriin; ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat ensisijaisessa vastuussa omien varojen keräämisestä muun muassa arvonlisäverojen ja tullien muodossa;
- B. katsoo, että moitteettoman julkisten varojen käytön ja EU:n taloudellisten etujen suojaamisen olisi oltava keskeisiä tekijöitä EU:n toimissa, joiden tarkoituksena on lisätä kansalaisten luottamusta niin, että varmistetaan heidän rahojensa käyttäminen asianmukaisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti; katsoo, että moitteeton varainhoito olisi yhdistettävä toimintatapaan, jossa jokainen euro otetaan käyttöön mahdollisimman tarkkaan;
- C. ottaa huomioon, että hyvän suoritustason saavuttaminen edellyttää, että panoksia, tuotoksia, tuloksia ja vaikutuksia arvioidaan säännöllisesti toiminnantarkastusten avulla;
- D. toteaa, että jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintojärjestelmien monimuotoisuus tekee sääntöjenvastaisuuksien ja petosten torjunnasta haastavaa ja että komission on näin ollen ryhdyttävä toimiin moninkertaistaakseen ponnistelut, jotta petosten ja korruption torjunta toteutetaan asianmukaisesti ja jotta siitä saadaan kouriintuntuvampia ja tyydyttävämpiä tuloksia;

⁽¹⁾ EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 51 E, 22.2.2013, s. 121.

⁽⁴⁾ EUVL C 161 E, 31.5.2011, s. 62.

⁽⁵⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

- E. ottaa huomioon, että Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) vastuulla on suojata unionin taloudelliset edut tutkimalla petoksia, korruptiota ja muuta laitonta toimintaa; ottaa huomioon, että OLAFin valvontakomitea on perustettu varmistamaan sen riippumattomuus ja vahvistamaan sitä seuraamalla säännöllisesti OLAFin tutkintatoimien toteuttamista; ottaa huomioon, että valvontakomitea seuraa erityisesti kehitystä prosessuaalisten takeiden soveltamisessa ja tutkimusten kestossa pääjohtajan sille asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 7 artiklan 8 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella;
- F. ottaa huomioon, että korruptio koskee kaikkia jäsenvaltioita ja että siitä aiheutuu EU:n taloudelle vuosittain arviolta 120 miljardin euron kustannukset, kuten helmikuussa 2014 julkaistussa EU:n korruption torjuntaa koskevaa toimintapolitiikkaa käsittelevässä ensimmäisessä komission kertomuksessa todetaan;
- G. ottaa huomioon, että korruption avulla saatetaan rahoittaa järjestäytyneen rikollisuuden tai terroristiverkostojen toimintaa EU:ssa; ottaa huomioon, että korruptio myös murentaa kansalaisten luottamusta toimielimiin ja demokraattisiin prosesseihin;
- H. ottaa huomioon, että oikeusvaltion erottamattomasti kuuluvien yhteiskunnan eettisten periaatteiden lisäksi petosten ja korruption torjunta myötävaikuttaa EU:n kilpailukykyyn globaalissa taloudessa;
1. panee merkille komission kertomuksen ”Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaaminen – Petostentorjunta – Vuosikertomus 2014”; kehottaa komissiota vastaamaan taloudellisten etujen suojaamista koskevilla vuosittaisilla kertomuksillaan ripeämmin parlamenttiin esittämiin pyyntöihin;

Sääntöjenvastaisuuksien havaitseminen ja niistä raportointinen

2. panee merkille, että raportoidut sääntöjenvastaisuudet koskevat yhteensä noin 3,24 miljardia euroa; korostaa, että vuonna 2014 petosten ja muiden kuin petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien taloudellinen kokonaisvaikutus oli 36 prosenttia suurempi kuin vuonna 2013 ja tällaisten sääntöjenvastaisuuksien määrä kasvoi 48 prosenttia; korostaa, että 2,27 miljardia euroa ilmoitetuista sääntöjenvastaisuuksista liittyy menoihin, joiden osuus kaikista maksuista oli 1,8 prosenttia;
3. korostaa, että vuonna 2014 komissiolle ilmoitettiin yhteensä 16 473 sääntöjenvastaisuustapausta, joista 1 649 oli petoksia, joihin liittyvät rahamäärät olivat 538,2 miljoonaa euroa; toteaa, että menoihin liittyvät petoksiksi luokitellut sääntöjenvastaisuudet koskivat 362:ta miljoonaa euroa, joka muodosti 0,26 prosenttia kaikista maksuista, ja että tuloihin liittyvät petoksiksi luokitellut sääntöjenvastaisuudet koskivat 176,2:ta miljoonaa euroa, joka muodosti 0,88 prosenttia vuonna 2014 kerättyjen perinteisten omien varojen bruttosummasta;
4. korostaa, että vuonna 2014 muiden kuin petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien taloudellinen kokonaisvaikutus oli 47 prosenttia suurempi kuin vuonna 2013 mutta niiden määrä väheni 5 prosenttia; toteaa myös, että muut kuin petoksiksi luokitellut menoihin liittyvät sääntöjenvastaisuudet koskivat 1,54:ää prosenttia kaikista maksuista ja että tuloihin liittyvät sääntöjenvastaisuudet koskivat 3,66:ta prosenttia vuonna 2014 kerätyistä perinteisistä omista varoista;
5. kehottaa komissiota ottamaan täyden vastuun EU:n talousarviosta aiheuttomasti maksettujen varojen takaisinperinnästä ja omien varojen paremmasta keräämisestä sekä laatimaan kaikille jäsenvaltioille yhdenmukaiset raportointiperiaatteet asianmukaisten, vertailukelpoisten ja paikkansapitävien tietojen keräämistä varten;
6. korostaa, että muut kuin petoksiksi luokitellut sääntöjenvastaisuudet liittyvät usein monimutkaisten sääntöjen ja vaatimusten puutteelliseen tuntemiseen; uskoo, että jäsenvaltioiden ja komission toteuttama sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistaminen vähentää tällaisten sääntöjenvastaisuuksien määrää; katsoo, että sääntöjenvastaisuuksien, petokset mukaan luettuina, torjunta edellyttää, että unionin, jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisen tason kaikki institutionaaliset toimijat sekä suuri yleisö ovat asiasta tietoisia; toteaa, että on ehdottoman tärkeää saada aikaan petosten torjunnan ja ehkäisemisen kannalta otollinen ilmapiiri kaikissa rakennerahastojen täytäntöönpanoon osallistuvissa instituutioissa ja elimissä, ja kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan hyvien käytäntöjen vaihtoon;

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

7. muistuttaa, että kun pyrkimyksenä on talouden saattaminen kestävämmälle pohjalle, jäsenvaltiot osallistuvat jatkuvaan julkisen talouden vakauttamiseen ja talouskuriin, ja uskoo vakaasti, että kaikkia käytettävissä olevia resursseja tarvitaan investointien tekemiseen jäsenvaltioissa kestävä talouskasvun edistämiseksi; on sitä mieltä, että on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimiin petollisen toiminnan ehkäisemiseksi ja lopettamiseksi kauppapolitiikan ja siihen liittyvien määrärahojen alalla ja että näiden toimien on yhdistettävä kaikki asiaa koskevat politiikan välineet (kuten rikostutkinnat, luotettavien analyysimallien kehittäminen sekä toimet komission virheelliseen toimintapolitiikkaan liittyvien puutteiden torjumiseksi); kehottaa jäsenvaltioita ponnistelemaan vieläkin ankarammin sen varmistamiseksi, että EU:n talousarviovarat käytetään asianmukaisesti hankkeisiin, jotka luovat kasvua ja työllisyyttä Euroopassa, sekä tullivelkojen perimiseksi petostapauksien yhteydessä; korostaa yleisemmällä tasolla, että laittoman kaupan ja laittomien rahavirtojen torjunnan olisi oltava edelleenkin korkealla sijalla EU:n ja jäsenvaltioiden asialistalla;

8. pitää myönteisenä komission hyväksymää monivuotista petoksentorjuntastrategiaa, jonka avulla voidaan korjata kunkin jäsenvaltion ilmoittamien sääntöjenvastaisuuksien lukumäärissä olevia huomattavia eroja;

Tulot – omat varat

9. panee huolestuneena merkille, että perinteisiin omiin varoihin liittyneiden petosten määrä oli vuonna 2014 191 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2013 ja että muiden kuin petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien määrä vuonna 2014 oli 146 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna;

10. on huolissaan, että perinteisten omien varojen keskimääräinen jäsenvaltiokohtainen takaisinperintäaste sekä petosten että muiden sääntöjenvastaisuuksien osalta vuonna 2014 oli 24 prosenttia, joka on kaikkien aikojen alhaisin; kehottaa jäsenvaltioita perimään nopeammin saatavansa takaisin, ja kehottaa erityisesti niitä jäsenvaltioita, joilla on perittävinään suurimmat määrät, parantamaan niiden perintää;

11. on huolissaan alv-vajeesta sekä siitä, että arvonlisävero on jäänyt keräämättä, minkä vuoksi vaje nousi 168 miljardiin euroon vuonna 2013; korostaa, että vuonna 2014 tutkimuksen kohteena olleista 26:sta EU:n jäsenvaltiosta 13:ssa arvonlisäverotuloja arvioitiin menetetyksi keskimäärin yli 15,2 prosenttia; huomauttaa, että komissio ei voi osallistua jäsenvaltioiden väliseen tietojenvaihtoon ennaltaehkäistäkseen ja torjuakseen niin kutsuttuja karusellipetoksia; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita osallistumaan Eurofisciin sen kaikissa toimintaympäristöissä helpottaakseen tietojen vaihtoa petostentorjunnan edistämiseksi; painottaa, että komissiolla on valtuudet valvoa ja tarkkailla jäsenvaltioiden toteuttamia toimenpiteitä; kehottaa komissiota käyttämään kaikkia täytäntöönpanovaltuuksiaan auttaakseen jäsenvaltioita valvomaan ja torjumaan arvonlisäveropetoksia ja veronkiertoa; panee merkille, että komissio on vuodesta 2013 lähtien käyttänyt nopean reagoinnin mekanismia käsitellessään laaja-alaisia ja äkillisiä arvonlisäveropetoksia;

12. kehottaa komissiota laatimaan sellaisen mekanismin, joka motivoisi yhtiöitä maksamaan säännönmukaiset veronsa sen sijaan, että ne välttelevät niitä;

13. panee merkille, että Eurojustin ja Europolin tukemia koordinoitikeskuksia on yhä enemmän; pitää myönteisinä rajatylittävien operaatioiden Vertigo 2 ja 3 tuloksia sekä Saksan, Puolan, Alankomaiden, Yhdistyneen kuningaskunnan, Belgian, Espanjan, Tšekin tasavallan ja Sveitsin lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten tehokasta yhteistyötä, joka johti arviolta 320 miljoonan euron suuruisten verotulojen, joista osa oli arvonlisävero, kavaltamisesta vastuussa olleiden rikollisverkostojen kiinni jäämiseen;

14. on huolissaan tullitarkastuksista ja niihin liittyvästä verojen keruusta, joka muodostaa osan unionin talousarvion omista varoista; muistuttaa, että jäsenvaltioiden tulliviranomaisten tehtävänä on suorittaa tarkastuksia sen selvittämiseksi, noudattavatko maahantuojat tullitariffeja ja maahantuontia koskevaa lainsäädäntöä, ja korostaa, että tilintarkastustuomioistuin on todennut näiden tarkastusten laadun vaihtelevan eri jäsenvaltioissa; kehottaa komissiota jälleen päivittämään vuonna 2014 julkaistua tullin yritystarkastusopasta poistaakseen siitä tilintarkastustuomioistuimen esille tuomat puutteet, kuten esimerkiksi sellaisen tavaran, josta on maksettu tullit muissa jäsenvaltioissa, maahantuonnin käsittelyyn liittyvät kysymykset;

Tiistai 8. maaliskuuta 2016**Menot**

15. panee huolestuneena merkille, että vuonna 2014 menoihin liittyvien, petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien määrä väheni vain 4 prosenttia noustuaan 76 prosenttia vuonna 2013; vaatii toimivaltaisia viranomaisia toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien määrän vähentämiseksi, vaikkakaan ei valvontavaatimusten kustannuksella;

16. on huolissaan suoraan hallinnoituihin EU:n varoihin liittyvien muiden kuin petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien raportoidun määrän tasaisesta noususta sekä tapauksien määrien että kyseessä olevien rahasummien suhteen; on yllättynyt, että petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien määrä nelinkertaistui vuonna 2014 edelliseen vuoteen verrattuna, ja pyytää komissiolta yksityiskohtaista selvitystä ja tarvittavia toimia tämän suuntauksen torjumiseksi;

17. pitää huolestuttavana, että vuonna 2014 maaseudun kehittämislalla ilmoitettiin kaikista eniten petoksia ja että kyseessä oli petosten määrän suurin kasvu vuoteen 2013 verrattuna; tähdentää, että luonnonvaroja koskeissa asioissa (maatalous, maaseudun kehittäminen ja kalastus) ilmoitettujen petosten kokonaismäärästä noin 71 prosenttia ilmeni Unkarissa, Puolassa, Romaniassa ja Italiassa;

18. on tietoinen, että Euroopan maatalouden tukirahastoa koskeva jäsenvaltioiden takaisinperintäaste jää selvästi alle kokonaiskeskiarvon ja että vuonna 2009 havaituista sääntöjenvastaisuuksista ei ollut peritty takaisin puoltakaan vuoden 2014 loppuun mennessä; kiinnittää huomiota merkittäviin eroihin jäsenvaltioiden kyvyssä periä takaisin määriä, jotka on menetetty yhteisen maatalouspolitiikan puitteissa sääntöjenvastaisesti maksettuina maksuina, ja kehottaa Bulgariaa, Ranskaa, Kreikkaa ja Slovakiaa parantamaan merkittävästi tuloksiaan; toteaa, että tarkastamis- ja hyväksymismekanismi (50/50-mekanismi) tarjoaa jäsenvaltioille voimakkaan kannustimen maatalouden tukirahaston puitteissa aiheettomasti maksettujen summien perimiseen takaisin edunsaajilta mahdollisimman pikaisesti; pitää valitettavana, että vuosi 2014 oli kolmas perättäinen vuosi, jona Euroopan maatalouden tukirahaston yhteydessä ilmenneiden petosten määrä kasvoi, ja neljäs perättäinen vuosi, jona maaseudun kehittämislalla ilmoitettujen petosten määrä kasvoi; korostaa, että varat on perittävä nopeammin takaisin;

19. panee merkille, että yhteiseen kalastuspolitiikkaan vuonna 2014 liittyvät sääntöjenvastaisuudet palasivat vuoteen 2012 verrattavissa olevalle tasolle vuonna 2013 tapahtuneen huipun jälkeen; panee merkille, että kaudella 2010–2014 eniten sääntöjenvastaisuuksia havaittiin ryhmässä, joka koski toimen/hankkeen tukikelpoisuuden puutetta, ja toiseksi eniten ryhmässä, joka koski julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämistä;

20. panee merkille, että verrattuna koheesiopolitiikan alan ohjelmakauteen 2007–2013 petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien määrä vähentyi vuonna 2014 viidellä prosentilla vuoteen 2013 verrattuna ja tapauksia ilmoitettiin 306; on syvästi huolissaan yli 115 miljoonan euron noususta (76 prosenttia) petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien määrässä vuonna 2014 vuoteen 2013 verrattuna, minkä pääasiallinen syy on koheesiorahastoon liittyvien määrien jyrkkä kasvu (660 prosenttia); panee merkille, että 74 tapauksesta, joissa todettiin olleen kyse petoksesta koheesiopolitiikan alalla vuosina 2008–2014, 61 (82 %) tapauksista oli kolmen jäsenvaltion raportoimia siten, että Saksa raportoi 42 tapauksesta, Puola 11 tapauksesta ja Slovenia kahdeksasta tapauksesta; pitää huolestuttavana, että 14 jäsenvaltion petostasoksi kyseisellä ajanjaksolla on vahvistettu 0 prosenttia, mikä saattaa asettaa niiden valvontajärjestelmien tehokkuuden kyseenalaiseksi;

21. on huolissaan myös siitä, että koheesioalalla sääntöjenvastaisuuden ilmenemisen ja sen havaitsemisen ja lopulta komissiolle ilmoittamisen väliin yhteensä jäävä ajanjakso on pidentynyt kolmeen vuoteen ja neljään kuukauteen; muistuttaa, että sääntöjenvastaisuuden havaitsemisen jälkeen käynnistetään lisämenettelyjä (takaisinperintämääräykset, OLAFin tekemät tutkinnat jne.); kehottaa komissiota tekemään jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä sääntöjenvastaisuuksien havaitsemisen ja niistä ilmoittamisen tehostamiseksi;

22. panee tyytyväisenä merkille liittymistä valmistelevan tuen yhteydessä petokseksi ilmoitetuissa sääntöjenvastaisuuksissa tapahtuneen kokonaislaskun; pitää valitettavana liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) sääntöjenvastaisuuksien tasaisesti kasvavaa nousua vuodesta 2010 lähtien sekä rahallisesti että tapausmäärissä ja katsoo, että Turkki vaikuttaa eniten tähän kielteiseen kehitykseen; kehottaa komissiota tekemään kaikkensa tilanteen parantamiseksi erityisesti tulevissa ponnisteluissa EU:n ja Turkin yhteistyön tehostamiseksi;

Havaitut ongelmat ja tarvittavat toimenpiteet*Raportoinnin parantaminen*

23. panee huolestuneena merkille, että huolimatta parlamentin lukuisista pyynnöistä yhdenmukaisten raportointiprotokollien käyttöön ottamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa tilanne on edelleenkin erittäin epätydyttävä ja kunkin jäsenvaltion raportointien petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien määrien välillä on yhä huomattavia eroja; katsoo, että tämä ongelma luo vääristyneen kuvan rikkomustason ja Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisen todellisesta tilanteesta; vaatii komissiota ponnistelemaan vakavissaan ratkaistakseen ongelman, joka liittyy jäsenvaltioiden olemassa oleviin, sääntöjenvastaisuuksien havaitsemista koskeviin erilaisiin lähestymistapoihin sekä epäyhtenäisiin tulkintoihin EU:n lainsäädäntökehyksen soveltamisessa;

24. pitää tervetulleena komission sitoumusta julkaista EU:n korruptiontorjuntakertomus kaksi kertaa vuodessa ja odottaa innolla seuraavaan kertomukseen tutustumista vuoden 2016 alkupuolella; pyytää komissiota lisäämään kertomukseen luvun siitä, miten EU:n toimielimet onnistuvat korruption torjunnassa, ja analysoimaan lisäksi unionin toimielimissä sovellettavia toimintapolitiikkoja, jotta voidaan tunnistaa korruption johtavat sisäsyntyiset kriittiset tekijät, haavoittuvat alat ja riskitekijät;

25. kehottaa komissiota yhdenmukaistamaan puitteita, joiden mukaisesti epäillyistä petoksista raportoidaan, laatimaan säännöt kaikista sellaisista oikeustoimista raportoimiseksi, joita jäsenvaltioissa on toteutettu EU:n varojen mahdolliseen väärinkäyttöön liittyvissä asioissa, ja vaatimaan esittämään raportoinnissa erityisesti OLAFin oikeudellisiin suosituksiin perustuvat oikeustoimet;

26. pyytää komissiota laatimaan tiukkojen indikaattoreiden järjestelmän ja helposti sovellettavat yhtenäiset kriteerit, jotka perustuvat Tukholman ohjelmassa esitettyihin vaatimuksiin, korruption tason mittaamiseksi jäsenvaltioissa ja jäsenvaltioiden korruption vastaisten toimien arvioimiseksi; on huolissaan jäsenvaltioista tulevien tietojen luotettavuudesta ja laadusta; kehottaa siksi komissiota työskentelemään tiiviisti jäsenvaltioiden kanssa kattavien, täsmällisten ja luotettavien tietojen antamisen varmistamiseksi pitäen mielessä yhtenäisen tarkastusmallin täysimääräistä käyttöönottoa koskevan tavoitteen; kehottaa komissiota laatimaan korruptioindeksin jäsenvaltioiden luokitteluun;

27. kehottaa komissiota antamaan jäsenvaltioille korruption torjunnassa saavutettujen tulosten vuotuisen arvioinnin yhteydessä tarkat ohjeet kutakin jäsenvaltiota korruption torjunnan alalla koskevien veloitteiden asteittaisen ja jatkuvan täytäntöönpanon helpottamiseksi;

28. kehottaa komissiota edistämään pikaisesti väärinkäytösten paljastajien vähimmäissuojelutasoa EU:ssa koskevaa lainsäädäntöä; kehottaa EU:n toimielimiä muuttamaan henkilöstösääntöjä siten, että varmistetaan, että niillä ei ainoastaan virallisesti veloiteta virkamiehiä ilmoittamaan sääntöjenvastaisuuksista vaan myös vahvistetaan riittävä suoja väärinkäytösten paljastajille; kehottaa EU:n toimielimiä, jotka eivät vielä ole niin tehneet, ja muita elimiä panemaan täytäntöön viipymättä henkilöstösääntöjen 22 c artiklan; vaatii painokkaasti kaikkia EU:n toimielimiä ottamaan käyttöön työntekijöiden väärinkäytöksistä tekemiä ilmoituksia ja työntekijöiden velvollisuuksia koskevat sisäiset säännöt, joissa kiinnitetään erityistä huomiota väärinkäytösten paljastajien suojeluun; katsoo, että ne olisi ulotettava koskemaan selkeästi myös sellaisia väärinkäytösten paljastajia, jotka tuovat ilmi kansainvälisiin sopimuksiin, myös kauppasopimuksiin, liittyviä petoksia;

29. korostaa, että tietojen saatavuus ja edunvalvonnan avoimuus ovat tärkeitä samoin kuin EU:n rahoituksen käyttö tämän alan riippumattomien organisaatioiden työn tukemiseen;

30. katsoo, että avoimuutta voitaisiin lisätä ottamalla käyttöön unionin edunvalvontaryhmien lainsäädäntöalanjälki, jotta voidaan siirtyä vapaaehtoisesta rekisteröitymisestä mihin tahansa unionin toimielimeen kohdistuvaa kaikkea edunvalvontatoimintaa koskevaan pakolliseen unionin rekisteriin;

31. kehottaa komissiota soveltamaan edelleen tiukkaa maksujen keskeytys- ja lykkäämispolitiikkaansa asiaankuuluvan oikeusperustan mukaisesti; panee tyytyväisenä merkille, että komissio on hyväksynyt uuden päätöksen varhaisvaroitusjärjestelmästä; jää odottamaan varhaisvaroitus- ja poissulkemisjärjestelmää koskevan kattavan järjestelmän perustamista koskevaa komission ehdotusta; kehottaa komissiota tiedottamaan jäsenvaltioille ja paikallisviranomaisille paremmin toimintapolitiikkansa täytäntöönpanosta ja pitämään mielessä, että tätä prosessia ei pitäisi vesittää poliittisilla näkökohdilla;

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

32. kehottaa siksi panemaan SEUT-sopimuksen 325 artiklan laaja-alaisesti täytäntöön kaikissa EU:n toimintapolitiikoissa eikä pelkästään reagoimaan petoksiin vaan myös ennaltaehkäisemään niitä; kehottaa noudattamaan SEUT-sopimuksen 325 artiklaa ja erityisesti sen 5 kohtaa, joka koskee vuosittaisia selvityksiä, jotka ovat tällä hetkellä vuoden myöhässä; kehottaa yksinkertaistamaan erityisesti EU:n tukien käyttöä koheesiopolitiikassa; kehottaa noudattamaan sovittuja menettelyjä ja ratifioimaan unionin ja kolmansien maiden ja järjestöjen väliset, petosten torjuntaa koskevat alueelliset ja kansainväliset sopimukset; kehottaa järjestämään seurannan toimintasuunnitelmaa koskevista suosituksista, jotka sisältyivät 23. lokakuuta 2013 annettuun parlamentin päätöslauselmaan ”Järjestäytynyt rikollisuus, korruptio ja rahanpesu: suositukset toteutettaviksi toimenpiteiksi ja aloitteiksi”⁽¹⁾, erityisesti suosituksesta 130, joka koski jäsenvaltioiden petosten ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi toteuttamien toimien näkyvyyttä ja kohdasta 131, joka koski yleistä toimintasuunnitelmaa kaudelle 2014–2019 järjestäytyneen rikollisuuden, korruption ja rahanpesun torjumiseksi (alakohdat i-xxi); kehottaa antamaan ensimmäiset tulokset rahan väärentämistä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta; kehottaa lisäksi tiedottamaan laajemmin OLAFin korruptiontorjuntakeinoista sekä petoksella saatujen varojen takaisinperintämenettelyjen koordinoinnista jäsenvaltioiden kesken;

33. kehottaa unionia hakemaan jäsenyyttä Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisessa valtioiden ryhmässä (GRECO);

34. on tyytyväinen siihen, että vuonna 2014 voimassa oli 48 keskinäistä hallinnollista apua koskevaa sopimusta, joissa oli mukana 71 valtiota, ja lisäksi 49 muuta valtiota kävi asiaa koskevia neuvotteluja, muun muassa tärkeitä kauppakumppanit kuten Yhdysvallat sekä Japani, ja pyytää pitämään Euroopan parlamentin jatkuvasti ajan tasalla neuvottelujen etenemisestä; korostaa, että EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi ja petosten torjumiseksi tehokkaalla tavalla on ennen kaikkea huolehdittava siitä, että lainsäädäntöä sovelletaan ja että kaikki osapuolet noudattavat asiaa koskevia kansainvälisiä sitoumuksiaan, myös petosten ja korruption vastaisia lausekkeitä, joissa määrätään seuraamuksista; kehottaa komissiota jatkamaan petostenvastaisia toimenpiteitä koskevaa yhteistyötä muiden maiden kanssa ja ottamaan käyttöön uusia hallinnollista yhteistyötä koskevia järjestelyjä; kehottaa komissiota jatkamaan petosten ja korruption vastaisten määräysten sisällyttämistä kaikkiin EU:n kansainvälisiin sopimuksiin, sillä näin raivattaisiin tietä yhteistyön tehostamiseksi järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan ja muun laittoman kaupan torjunnassa;

35. suhtautuu myönteisesti Euroopan unionin makrotaloudellisen rahoitusapuohjelman suureen rooliin siinä, miten EU:n lähimpiä kauppakumppaneita kannustetaan uudistuksiin; pyytää, että komissio jatkaa parlamentille ja jäsenvaltioille raportointia sen varmistamiseksi, että kaikki varat käytetään täysin perusasetusta noudattaen sekä tavalla, joka on johdonmukainen alueellisen koheesion ja alueellisen vakauden edistämisen kanssa ja rajoittaa siten takaisinmaksettavien lainojen väärinkäytön riskiä; pyytää tekemään pitkän aikavälin arvioinnin makrotaloudellisten rahoitusapuohjelmien vaikutuksista korruption ja petosten torjuntaan vastaanottajamaissa;

36. toistaa pyyntönsä, että kunkin jäsenvaltion tilintarkastustuomioistuin julkistaisi EU-varojen käyttöä koskevat kansalliset ilmoitukset;

37. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kutakin tahollaan kehittämään koheesiopolitiikan alalla esiintyviä sääntöjenvastaisuuksia koskevia yhteenliitettyjä tietokantoja, jotka sisältävät myös julkisia hankintoja koskevat sääntöjenvastaisuudet, sillä sellaiset tietokannat mahdollistavat sääntöjenvastaisuuksien esiintyvyyden, vakavuuden ja syiden sekä petoksiksi luokiteltuihin sääntöjenvastaisuuksiin liittyvien summien kokonaisvaltaisen ja mielekkään analysoinnin; korostaa, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että komissiolle toimitetaan tarkkoja ja vertailukelpoisia tietoja asianmukaisella tavalla ja ajoissa ilman hallinnollisen rasituksen kohtuutonta lisääntymistä;

Paremmat valvontatoimet

38. korostaa sääntöjenvastaisuuksien monimutkaista luonnetta; katsoo, että komission ja jäsenvaltioiden on toteutettava päättäväisiä toimenpiteitä petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi; on sitä mieltä, että muita kuin petoksiksi luokiteltuja sääntöjenvastaisuuksia olisi torjuttava hallinnollisilla toimenpiteillä ja etenkin avoimemmilla ja yksinkertaisemmilla vaatimuksilla, komission jäsenvaltioille antaman teknisen avun lisäämisellä sekä tehostetulla hyvien käytäntöjen ja aiemmin saatujen kokemusten vaihdolla; katsoo, että virhetasojen laskentamenetelmä on yhdenmukaistettava EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0444.

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

39. pitää myönteisenä sitä, että etu- ja jälkikäteen tehtävissä yhteisön tarkastuksissa havaitaan yhä enemmän sääntöjenvastaisuustapauksia, ja katsoo, että näitä tarkastuksia olisi näin ollen tarpeen laajentaa;
40. kehottaa jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia suorittamaan parempia tarkastuksia ja käyttämään kaikkea saatavilla olevaa tietoa virheiden ja EU:n varoista sääntöjenvastaisesti maksettavien maksujen välttämiseksi;
41. kehottaa komissiota tehostamaan edelleen valvontatehtäväänsä tarkastus- ja valvontatoimien, korjaavien toimintasuunnitelmien ja ennakkoarvotuskirjeiden avulla; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan ja hyödyntämään potentiaaliaan virheiden havaitsemiseksi ja korjaamiseksi ennen maksun hakemista komissiolta; korostaa tässä suhteessa ennalta ehkäisevien toimien erityistä merkitystä maksujen estämisessä ja väärinkäytettyjen varojen takaisinsaamista koskevien myöhempien toimenpiteiden välttämiseksi;
42. toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen luoda sellainen toimivaltaisten viranomaisten välinen tietojenvaihtojärjestelmä, jonka avulla voitaisiin vertailla ristiin kahden tai useamman jäsenvaltion välisiä transaktioita koskevia kirjanpitolietoja, jotta voidaan välttää Euroopan rakenne- ja investointirahastoja koskevat ylikansalliset petokset ja varmistaa siten horisontaalinen lähestymistapa Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamiseen;
43. pitää tervetulleena, että kaikki komission yksiköt kehittivät ja panivat täytäntöön omat petoksentsorjuntastrategiansa vuonna 2014; kehottaa EU:n virastoja, toimeenpanovirastoja ja yhteisyrityksiä tekemään samoin; korostaa petostentsorjunnan koordinoituvien virastojen (AFCOS) merkitystä petostentsorjunnassa; pitää myönteisenä sitä, että Bulgaria, Kreikka, Kroatia, Malta ja Slovakia ovat hyväksyneet kansalliset petostentsorjuntastrategiat, ja kehottaa asianomaisia jäsenvaltioita toimittamaan kansalliset petoksentsorjuntastrategiansa mahdollisimman pian; kehottaa komissiota valvomaan tiiviisti kansallisten petoksentsorjuntastrategioiden täytäntöönpanoa;
44. toivoo myös, että jäsenvaltiot ja komissio tiivistävät varainhoitoa koskevaa yhteistyötään; kehottaa järjestämään kattavaa koulutusta varainhoitoon osallistuvien viranomaisten henkilöstölle, erityisesti AFCOSien henkilöstölle, jotta ne voisivat kehittää omat kansalliset petoksentsorjuntastrategiansa;
45. panee tyytyväisenä merkille Herkules III -ohjelman ensimmäisen vuosikatsauksen myönteiset tulokset; on huolissaan, että tälle ohjelmalle varattu budjetti saattaa olla riittämätön; pyytää tulosperusteisia lisätietoja erityisesti siitä, miten 55 konferenssia ja koulutustilaisuutta ovat myötävaikuttaneet jäsenvaltioiden sellaisten toimien tehokkuuteen, joilla ne torjuvat petoksia, korruptiota ja muuta EU:n taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa;
46. toteaa, että SEUT:n 325 artiklan 2 kohdan mukaan ”jäsenvaltiot toteuttavat samat toimenpiteet suojatakseen unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä kuin ne toteuttavat suojatakseen omia taloudellisia etujaan petolliselta menettelyltä”; katsoo, että tätä määräystä ei noudateta EU:ssa; katsoo, että komission olisi kehitettävä monialaista toimintapolitiikkaa petosten ja korruption torjumiseksi; korostaa, että komissio on myös vastuussa varojen tehokkaasta käytöstä, ja kehottaa siksi komissiota ottamaan käyttöön sisäiset suorituskykyä koskevat vaatimukset;
47. pitää välttämättömänä, että unionin kansalaiset osallistuvat tiiviimmin suunnitteluun ja valvontaan helppokäyttöisten informaatiovälineiden kautta erityisesti suuria infrastruktuureja rahoitettaessa; kehottaa komissiota arvioimaan ajatusta kansalaisten osallistumiseen perustuvasta talousarvion laadinnasta kansalaisten osallistamiseksi unionin varojen käytön seurantaan, ja kehottaa komissiota perustamaan helppokäyttöisen sähköisen asiointipisteen petoksista ilmoittamista varten;
48. panee merkille, että sääntöjenvastaisuuksien määrittäminen, luokittelu, havaitseminen sekä niistä ilmoittaminen vaihtelevat edelleen jäsenvaltioittain ja jäsenvaltioiden sisällä, mikä johtuu etenkin sääntöjenvastaisuuksien erilaisista määrittelmistä; pitää yhdenmukaistamisen jatkamista tarpeellisenä ja panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamisesta 8. heinäkuuta 2015 annetun komission delegoidun asetuksen, joka täydentää yleisistä säännöksistä annettua asetusta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan yhdenmukaisia strategioita sääntöjenvastaisuuksien käsittelemiseksi ja petosten torjumiseksi koheesiopolitiikassa; panee merkille komission toteuttamat ennaltaehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet, joilla pyritään estämään petoksiksi luokiteltavia sääntöjenvastaisuuksia, mukaan luettuina koheesiopolitiikkaan kuuluvien 193 maksun keskeyttäminen;

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

49. muistuttaa, että yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa edellytetään, että hallintoviranomaiset ottavat käyttöön tehokkaita ja oikeasuhteisia petostenvastaisia toimenpiteitä, jotka olisi otettava osaksi kansallisia petostentorjuntastrategioita; kehottaa komissiota vahvistamaan ennaltaehkäiseviä toimia; pitää tässä yhteydessä myönteisenä riskien varhaista havaitsemista koskevan järjestelmän käyttöönottamista ja kehottaa erityisesti lujittamaan hallintoviranomaisten teknisiä ja hallinnollisia valmiuksia, jotta varmistetaan vahvemmat valvontajärjestelmät, jotka kykenevät vähentämään petosriskejä ja joilla lisätään havaitsemisvalmiuksia myös vähemmän kehittyneillä alueilla aiheuttamatta tarpeetonta taloudellista tai hallinnollista rasitusta; korostaa, että ennaltaehkäisemiseen olisi sisällyttävä toimivaltaisissa viranomaisissa rahastojen hallinnoinnista vastaavan henkilöstön jatkuvaa koulutusta ja tukea sekä parhaiden käytäntöjen ja tietojen vaihtamista; muistuttaa, että paikallisilla ja alueellisilla viranomaisilla ja kumppaneilla on keskeinen rooli petostentorjunnassa, avoimuuden varmistamisessa ja eturistiriitojen ehkäisemisessä;

50. antaa komissiolle tunnustusta päätöksestä toteuttaa väliarviointi vuonna 2018, jotta saadaan selville, estääkö koheesio politiikan uusi sääntelykehys petoksia entistä paremmin ja vähentääkö se sääntöjen vastaisuuksien, esimerkiksi petosten, riskiä, ja odottaa saavansa yksityiskohtaisia tietoja hallinta- ja valvontajärjestelmien uusien sääntöjen vaikutuksesta sekä sääntöjen vastaisuuksia että petoksia koskevan riskin osalta että politiikan yleisen soveltamisen osalta;

51. kehottaa komissiota ja tilintarkastustuomioistuinta edistämään tarkastustietojen avoimuutta ilmoittamalla yksityiskohtaisempia tietoja parhaiten ja huonoiten suoriutuvista jäsenvaltioista kutakin toimintapolitiikan alaa ja sektoria kohti, jotta toimijat voivat tunnistaa ne alat, joilla apua tarvitaan eniten, ja suunnitella toimintaansa vastaavasti;

Yhteisöpetossopimusta koskeva direktiivi ja Euroopan syyttäjänviraston perustamista koskeva asetus

52. pitää myönteisenä komission EU:n taloudellisten etujen suojaamista koskevassa vuosikertomuksessa 2014 esittämää lausuntoa, jossa se muistutti, että niin taloudellisten etujen suojaamista koskeva direktiivi kuin Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamista koskeva asetuskin täydentäisivät ja vahvistaisivat lainsäädäntökehystä sekä tehostaisivat petostentorjuntaa merkittävästi; on edelleen sitä mieltä, että taloudellisten etujen suojaamista koskeva direktiivi on syytä hyväksyä kiireellisesti ja arvonlisävero on sisällytettävä sen soveltamisalaan ja että direktiivissä on määriteltävä selvästi EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvat rikkomukset, sovellettavia enimmäisvankeusrangaistuksia koskevat vähimmäissäännöt sekä vanhentumisaikaa koskevat vähimmäissäännöt mahdollisimman pian; palauttaa mieliin asian Taricco, jossa tuomioistuin kiinnitti huomiota siihen, että arvonlisäveropetokset todellakin sisältyvät yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen määritelmään EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvasta petoksesta;

53. korostaa, että myös Euroopan syyttäjänviraston perustamista koskeva asetus olisi hyväksyttävä nopeasti, ja vaatii neuvostoa kertomaan, miksi se viivyyttää neuvotteluja;

Julkiset hankinnat

54. panee merkille, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisestä johtuvien sääntöjen vastaisuuksien määrä on edelleen korkea; kehottaa jäsenvaltioita saattamaan pikaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään julkisista hankinnoista 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU⁽¹⁾, jossa sähköiset hankinnat tehdään pakollisiksi ja otetaan käyttöön seuranta- ja raportointivelvoitteet julkisiin hankintoihin liittyvien petosten ja muiden vakavien sääntöjen vastaisuuksien lopettamiseksi; kehottaa komissiota tekemään kaikkien edunsaajiin ja varsinkin alihankkijoihin liittyvien asiakirjojen julkaisemisen pakolliseksi;

55. pyytää komissiota toteuttamaan tinkimättä toimia, jotka liittyvät harkintavaltaan ja poissulkemiseen julkisissa hankinnoissa, ja laatimaan kaikissa vaiheissa asianmukaiset taustaselvitykset sekä soveltamaan poissulkemista koskevia perusteita sulkeakseen mahdollisissa eturistiriitapauksissa yritykset menettelyn ulkopuolelle, koska tämä on tärkeää toimielinten uskottavuuden suojaamiseksi;

⁽¹⁾ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65.

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

56. korostaa, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättäminen, muun muassa hankintamenettelyyn välttäminen jakamalla hankintasopimukset pienempiin osiin kynnysarvojen ylittymisen estämiseksi ja väärin menettelyjen käyttäminen, oli merkittävä virhelähde ohjelmakaudella 2007–2013; huomauttaa, että julkisia hankintoja koskevat uudet direktiivit on pantava täytäntöön viimeistään huhtikuussa 2016; korostaa, että sääntöjenvastaisuuksien esiintymisen vähentäminen edellyttää, että jäsenvaltiot panevat direktiivit asianmukaisesti täytäntöön; kehottaa näin ollen komissiota laatimaan suuntaviivat kyseisten direktiivien asianmukaista täytäntöönpanoa varten; kehottaa komissiota valvomaan tiiviisti direktiivien täytäntöönpanoa; uskoo, että julkisia hankintoja koskevilla ennakkoehdoilla on mahdollisuus parantaa julkisia hankintoja; korostaa, että tarvitaan avoimet säännöt, joita on helppo noudattaa;

57. on huolissaan siitä, että suurten infrastruktuurihankkeiden rahoitus ei ole täysin avointa; kehottaa komissiota harkitsemaan sellaisen ehdotuksen esittämistä, jolla määrättäisiin kaikkien suuriin julkisiin urakoihin liittyvien rahoituskertomusten ja hankkeiden, myös alihankkijoita koskevien asiakirjojen, julkistaminen pakolliseksi;

58. kehottaa komissiota julkistamaan kaikki Lyon–Torino-suurnopeusrautatiehanketta ja sen rahoitusta koskevat asiakirjat;

59. kehottaa komissiota perustamaan sääntöjenvastaisuuksia koskevan tietokannan, joka voi tarjota perustan mielekkäälle ja kattavalle analysoinnille julkisten hankintojen yhteydessä tehtyjen virheiden esiintyvyydestä, vakavuudesta ja syistä; kehottaa jäsenvaltioiden asiaankuuluvia viranomaisia kehittämään ja analysoimaan omia sääntöjenvastaisuuksia koskevia tietokantojaan, jotka sisältävät myös julkisten hankintojen yhteydessä tapahtuneet sääntöjenvastaisuudet, ja tekemään yhteistyötä komission kanssa toimittaakseen tällaisia tietoja sellaisessa muodossa ja sellaiseen aikaan, että se helpottaa komission työtä;

60. pitää kyseenalaisena sitä, onko julkisissa hankintamenettelyissä ilmenevässä yhä suuremmassa määrässä vakavia virheitä todella kyse muista kuin petoksista, ja kehottaa komissiota olemaan tältä osin erityisen tarkkaavainen ja käynnistämään jäsenvaltioiden kanssa vuoropuhelun nykyisten ja uusien julkisia hankintoja koskevien direktiivien soveltamisen parantamiseksi sekä antamaan asianomaiset tapaukset edelleen käsiteltäväksi OLAFille;

61. muistuttaa, että hätätilanteissa, kuten käytettäessä varoja pakolaisia varten, poiketaan usein tavanomaisista hankintamenettelyistä ja käytetään varoja suoraan; pitää valitettavana sitä, että tästä syystä on usein tapahtunut väärinkäytöksiä; kehottaa komissiota valvomaan tehokkaammin tällaisten poikkeusten käyttöä sekä yleistä käytäntöä, jossa tarjouskilpailut jaetaan pienempiin osiin, jotta jäädytään niiden kynnysarvojen alapuolelle, jotka edellyttävät tavanomaisten hankintamenettelyjen noudattamista;

62. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa nro 10/2015 ”Toimia EU:n koheesiovarojen käytössä todettujen julkisia hankintoja koskevien ongelmien ratkaisemiseksi olisi tehostettava” analysoidaan julkisiin hankintoihin liittyviä menettelyjä; toteaa, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa virheisiin, jotka saattavat viivästyttää täytäntöönpanoa ja edellyttää rahoitusoikaisuja; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön tehokasta noudattamista koskevia ennakkoehtoja noudatetaan täysimääräisesti vuoden 2016 loppuun mennessä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan vuonna 2014 hyväksytyt julkisia hankintoja koskevan direktiivipaketin asianmukaisen ja nopean saattamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä;

63. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota hyödyntämään kaikin tavoin tietoteknisten välineiden tarjoamia mahdollisuuksia julkisissa hankinnoissa, muun muassa sähköisissä hankinnoissa, hyvien käytäntöjen vaihdossa ja ennaltaehkäisevissä riskien pisteytyksessä käytettäviä välineitä; pitää hyvänä komission kehittämää petoksista varoittavaa verkkopohjaista Arachne-välinettä, jolla pyritään havaitsemaan riskialttiimmat hankkeet tiettyjen riski-indikaattorien perusteella, ja kehottaa jäsenvaltioita käyttämään tätä välinettä;

Tulosbudjetointi ja ”vastinetta rahalle” -lähestymistapa

64. korostaa, että on tärkeää johtaa esimerkkiä näyttämällä, ja pitää erittäin myönteisenä toimielintenvälisiä lähestymistapaa tulosbudjetoinnin toteuttamiseen; kehottaa komissiota hyväksymään monivuotisen rahoituskehyksen suunnittelu-, täytäntöönpano- ja valvontavaiheen tulosbudjetoinnin periaatteen mukaisesti;

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

65. panee merkille jatkuvien lisätoimenpiteiden merkityksen petoksiksi luokiteltujen sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi mutta toistaa myös vaatimuksensa sellaisen uuden menetelmän käyttöönotosta, jossa keskityttäisiin tuloksiin eikä ohjelmien muodolliseen arviointiin tuloksiin keskittyvän EU:n talousarvion periaatteen mukaisesti; kehottaa komissiota tehostamaan toimintaansa, joka liittyy tehokkuus- ja vaikuttavuusindikaattorien soveltamiseen kaikissa sen ohjelmissa, ja olemaan keskittymättä yksinomaan virhetasoon; kehottaa komissiota lisäksi olemaan pohtimatta vain kolmea pääluokkaa, eli taloudellisuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta, ja keskittymään jatkossa myös uuteen kolmikkoon (ympäristöystävällisyys, tasa-arvo ja etiikka);
66. kehottaa sisällyttämään EU:n sisällä ja ulkopuolella rahoitettavien hankkeiden valintaprosessiin pakollisen ympäristöön liittyvän sekä taloudellisen ja sosiaalisen lisäarvon etukäteisarvioinnin, ja vaatii julkistamaan ja asettamaan täysimääräisesti saataville arviointien tulokset sekä ilmoittamaan käytetyt indikaattorit;
67. toteaa, että tuloksista raportointi on vieläkin heikkoa ja että panosparametrejä (ohjelman täytäntöön panemiseksi tarvittavat taloudelliset, inhimilliset, aineelliset taikka organisaatioon tai sääntelyyn liittyvät välineet), tuotoksia (ohjelman suoritteet), tuloksia (ohjelman välittömät seuraukset) ja vaikutuksia (pitkän aikavälin muutokset yhteiskunnassa) on tarpeen arvioida säännöllisesti;
68. panee tyytyväisenä merkille, että on perustettu jäsenvaltioiden kansallisten yhteyspisteiden verkosto ja että talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon on sisällytetty korruptiontorjuntatavoitteita;
69. kehottaa komissiota julkistamaan viipymättä kaikki tupakkayhtiöiden kanssa tehtyjen sopimusten arvioinnit, jotta todetaan, ovatko ne tehokkaita sellaisten petoksien ja väärennösten torjunnassa, jotka vaikuttavat EU:n taloudellisiin tuihin, ja arvioimaan, onko tällaisten sopimusten uusiminen asianmukaista;
70. korostaa tilintarkastustuomioistuimen, ylimpien tarkastuselinten, komission ja hallintoviranomaisten roolia julkisten menojen asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden valvonnassa; kehottaa tilintarkastustuomioistuinta ja komissiota parantamaan edelleen yhteistyötä jäsenvaltioiden ylinten tarkastuselinten kanssa tarkastettavien varojen ja hankkeiden kattamien alojen ja suhteellisen osuuden laajentamiseksi;

Tupakan salakuljetus ja tuoteväärennökset

71. on huolissaan Euroopan oikeusasiamiehen havainnosta⁽¹⁾, että terveyden ja elintarvikeeturvallisuuden pääosastoa lukuun ottamatta komissio ei pannut täysin täytäntöön YK:n Maailman terveysjärjestön (WHO) sääntöjä ja suuntaviivoja, jotka koskevat avoimuutta ja tupakkaan liittyvää edunvalvontaa; katsoo siksi, että komission uskottavuus ja vakavasti otettavuus ovat vaarassa;
72. kehottaa kaikkia asiaankuuluvia EU:n toimielimiä soveltamaan tupakoinnin torjuntaa koskevan WHO:n puitesopimuksen (FCTC) 5.3 artiklaa sen toimintaohjeisiin sisältyvien suositusten mukaisesti; vaatii komissiota julkaisemaan välittömästi tupakkayhtiöiden kanssa tehtyjen sopimusten arvioinnit ja FCTC:n täytäntöönpanosta laaditun vaikutusarvioinnin; kehottaa komissiota noudattamaan täydellistä avoimuutta tupakkaa koskevissa sopimuksissa ja niiden mahdollisessa uusimisessa ja kehottaa jäsenvaltioita tiedottamaan säännöllisesti tällaisten sopimusten seurauksena saamiinsa varoihin liittyvistä menoista;
73. suhtautuu myönteisesti hyvin tuloksiin, joita on saavutettu lukuisissa yhteisissä tulliopeeraatioissa muun muassa OLAFin ja jäsenvaltioiden yhteistyönä useiden kolmansien maiden yksiköiden kanssa ja joita ovat muun muassa 1,2 miljoonan tuoteväärennökseen, esimerkiksi hajuvesien, ajoneuvojen varaosien, sähkölaitteiden ja 130 miljoonan savukkeen, takavarikointi; korostaa, että raskaasti verotettavien tavaroiden salakuljetus aiheuttaa huomattavia tulonmenetyksiä EU:n ja sen jäsenvaltioiden talousarvioille ja että yksin EU:ssa tapahtuvasta savukkeiden salakuljetuksesta johtuvien välittömien tullitulojen menetysten arvioidaan olevan yli 10 miljardia euroa vuodessa; muistuttaa, että väärennetyn tavaran kauppa aiheuttaa vahinkoa EU:n ja sen jäsenvaltioiden taloudelle sekä unionin yrityksille;

⁽¹⁾ <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/61027/html.bookmark>.

74. pitää erittäin huolestuttavana lisääntyvää salakuljetusta, ihmiskauppaa sekä muita laittomia kaupan muotoja, jotka eivät ainoastaan vaikuta jäsenvaltioiden tullien kantamiseen ja näin ollen unionin talousarvioon, vaan ovat myös vahvasti sidoksissa järjestäytyneeseen kansainväliseen rikollisuuteen, kuluttajiin kohdistuviin uhkiin sekä sisämarkkinoiden toimintaan kohdistuviin negatiivisiin vaikutuksiin, ja jotka heikentävät kaikkien kilpailevien yritysten, erityisesti pienten ja keskiuurten yritysten, yhtäläisiä toimintamahdollisuuksia; ehdottaa näin ollen parantamaan koordinoitua OLAFin, tulliviranomaisten sekä markkinavalvontaviranomaisten välillä, ei ainoastaan näiden ongelmien torjumiseksi, vaan myös sellaisten tuotteiden kaupan estämiseksi, jotka loukkaavat Euroopan unionin teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaa lainsäädäntöä;

75. korostaa, kuinka tärkeää on erottaa toisistaan lailliset rinnakkaislääkkeet ja vilpilliset lääkevääreännökset, jotta vältetään rinnakkaislääkkeiden tuotannon ja laillisen kaupan keskeytykset, sekä kehottaa jälleen kerran kaikkia niitä jäsenvaltioita, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n lisäpöytäkirjan tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi mutta eivät ole ratifioineet sitä, saattamaan ratifiointiprosessinsa päätökseen mahdollisimman pian;

Tutkimukset ja OLAFin rooli

76. panee merkille OLAFin roolin erilaisissa yhteisissä tulliopeeraatioissa EU:n talousarviolle koituvien menetysten estämisessä, ja kehottaa OLAFia sisällyttämään tuleviin vuosikertomuksiinsa enemmän tietoa ja konkreettisia lukuja sen osuudesta EU:n talousarvion tulopuolen suojaamisessa;

77. panee tyytyväisenä merkille neuvoston, komission, parlamentin ja OLAFin sekä sen valvontakomitean toimielintenväliset vuosikokoukset; vaatii kiertävää puheenjohtajuutta EU:n kolmen toimielimen kesken; kehottaa komissiota tukemaan parlamentin aloitetta ja vaatii neuvostoa harkitsemaan uudelleen kielteistä kantaansa tähän asiaan;

78. toistaa vuosikertomukseen 2013 EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta liittyvän kehotuksensa⁽¹⁾ ratkaista nopeasti OLAFin ja sen valvontakomitean väliset toistaiseksi avoimina olevat kysymykset; toteaa, että OLAF ja sen valvontakomitea eivät kumpikaan pysty täyttämään tehokkaasti oikeudellisia velvollisuuksiaan niiden nykyisissä rajoitetuissa yhteistyöolosuhteissa; panee huolestuneena merkille edistyksen puutteen ja pitää siksi mahdollisimman hyväksyä nykytilannetta; kehottaa komissiota hoitamaan kaikilta osin tehtävänsä ja työskentelemään aktiivisesti pitkäaikaisen ratkaisun löytämiseksi viipymättä;

79. katsoo, että valvontakomitealla olisi mandaattinsa johdonmukaisuuden vuoksi oltava riippumaton henkilökunta, joka on erillään OLAFin hallinnosta ja taloudellisesti riippumaton; kehottaa OLAFia takaamaan valvontakomitealle oikeuden tutustua asiakirjoihin, joita valvontakomitea katsoo tarvitsevansa hoitaakseen tehtävänsä; kehottaa komissiota tekemään ehdotuksen OLAF-asetuksen muuttamiseksi tämän mukaisesti;

80. panee merkille ristiriidan, joka vallitsee toisaalta OLAFin jäsenvaltioiden julkisista ja yksityisistä lähteistä keräämien petoksia koskevien tietojen (OLAFin kertomus vuodelta 2014) ja toisaalta niiden takaisinperintää koskevien, erittäin vaihtelevien suositusten välillä, joita OLAF on ehdottanut jäsenvaltioille; kehottaa komissiota tukemaan aloitteita, joilla pyritään lisäämään petostapausten takaisinperintäastetta;

81. vaatii komissiota noudattamaan täyttä avoimuutta kaikkien kansallisten syyttäjien esittämien sellaisten pyyntöjen tapauksessa, jotka koskevat OLAFin henkilöstön koskemattomuuden pidättämistä OLAFin pääjohtaja mukaan lukien;

82. pitää myönteisenä, että tullietuuksien aiheellisuutta koskevat OLAFin alkuperätutkimukset ovat osoittautuneet tehokkaiksi, ja kehottaa jäsenvaltioita ottamaan nämä havainnot huomioon ja toteuttamaan kaikki tarvittavat ja asianmukaiset toimenpiteet EU:n tullilainsäädännön säännösten mukaisesti; kehottaa komissiota varmistamaan jatkossakin, että jäsenvaltiot parantavat riskinhallintajärjestelmiensä ja tarkastusstrategioidensa tehokkuutta keskinäistä avunantoa koskevien pyyntöjen pohjalta, jotta voidaan välttää EU:n talousarviolle sellaisten tavaroiden tuonnista koituvat tappiot, jotka eivät etuuskohtelukauppaa koskevien sopimusten mukaan ole oikeutettuja tullietuuskohteluun; pyytää lisäksi komissiota noudattamaan sitoumustaan tehdä jälkiarviointia sellaisista etuuskohtelukauppaa koskevista sopimuksista, joilla on merkittäviä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia, mukaan lukien edunsaajamaiden säännöllinen raportointi siitä, miten ne hallinnoivat ja valvovat etuuskohteluun oikeuttavaa alkuperää;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, 11. maaliskuuta 2015, P8_TA(2015)0062.

Tiistai 8. maaliskuuta 2016

83. panee merkille, että kattava syytteenpano rikoksista, muun muassa petoksista, korruptiosta, rahanpesusta, niihin liittyvästä järjestäytyneestä rikollisuudesta ja muista EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttavista laittomista toimista, on ehdoton edellytys EU:n tehokkaalle toiminnalle; korostaa, että OLAFin suosituksia on seurattava järjestelmällisesti; katsoo, että näiden suositusten seuranta edellyttää, että OLAFilla on prosessuaalisia oikeuksia kansallisissa lainsäädännöissä, jotta varmistetaan, että kansalliset viranomaiset kunnioittavat suosituksia ja ottavat ne huomioon;

84. kehottaa komissiota selvittämään pääasialliset syyt siihen, mikseivät jäsenvaltiot ole ryhtyneet jatkotoimiin niiden oletettujen unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petostapausten johdosta, joita OLAF on tuonut niiden tietoon;

o

o o

85. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Euroopan unionin tuomioistuimelle, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja OLAFin valvontakomitealle.
